

D U I T S

Vertaling
Brigitte Proeme-Heinze

Aanvullingen en correcties
Els Schrijber (www.taalduiker.nl)

**WAT
& HOE**

TAALGIDS

Wat & Hoe: wat anders!?

Wat & Hoe maakt deel uit van Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen
www.kosmosuitgevers.nl

Leverbaar in de serie Wat & Hoe:

- Wat & Hoe Onderweg
- Wat & Hoe Select
- Wat & Hoe Taalgidsen

Wat & Hoe Taalgids Duits is ook als app verkrijgbaar.

Kijk voor meer informatie op:

www.watenhoe.nl

[watenhoe](https://www.facebook.com/watenhoe)

[watenhoe_reizen](https://www.instagram.com/watenhoe_reizen)

74e druk, 2016

© Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen

Technische realisatie en productie: LINE UP boek en media bv

Omslagontwerp: Julia Brants, Den Haag

Vormgeving: Julia Brants, Den Haag

Illustraties: Monique van den Hout

ISBN 978 90 215 6201 8

NUR 507

Alle rechten voorbehouden / All rights reserved

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze en/of door welk ander medium ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Deze uitgave is met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Noch de maker, noch de uitgever stelt zich echter aansprakelijk voor eventuele schade als gevolg van eventuele onjuistheden en/of onvolledigheden in deze uitgave. Wij zouden het zeer waarderen wanneer u geconstateerde onjuistheden ons wilt doorgeven, zodat wij hiermee rekening kunnen houden bij een volgende druk. Uw opmerkingen kunt u zenden aan: info@watenhoe.nl

Inhoud

Woord vooraf 6

- 1 Handig om te weten... 7**
 - 1.1 Beknopte grammatica 7
 - 1.2 Uitspraak 12
 - 1.3 Handige rijtjes 12
 - 1.4 Datum, tijd en getallen 18
 - 1.5 Persoonlijke gegevens 26
- 2 Praktische zaken 28**
 - 2.1 Bank 28
 - 2.2 Post 29
 - 2.3 Telefoon 30
 - 2.4 Internet 34
 - 2.5 Foto en video 35
 - 2.6 Het weer 37
 - 2.7 Veiligheid 39
- 3 Ontmoetingen 41**
 - 3.1 Algemeen 41
 - 3.2 Iemand aanspreken 42
 - 3.3 Zich voorstellen 44
 - 3.4 Elkaar begrijpen 50
 - 3.5 Hobby's 51
 - 3.6 Een mening geven 52
 - 3.7 Een compliment geven 54
 - 3.8 Iets aanbieden 54
 - 3.9 Uitnodigen 55
 - 3.10 Iets afspreken 56
 - 3.11 Iemand versieren 57
 - 3.12 Afscheid nemen 59
- 4 Onderweg 63**
 - 4.1 De weg vragen 63
 - 4.2 Douane 66
 - 4.3 Bagage 68
 - 4.4 De auto 69
 - 4.5 Verkeersborden 69
 - 4.6 Het benzinestation 71
 - 4.7 Pech en reparaties 71

- 4.8 De fiets 76
- 4.9 Vervoermiddel huren 76
- 4.10 Liften 80
- 4.11 Inlichtingen 81
- 4.12 Openbaar vervoer 83

- 5 Overnachten 93**
 - 5.1 Accommodatie zoeken 93
 - 5.2 Bij de receptie 94
 - 5.3 Kamperen 95
 - 5.4 Hotel/appartement/huisje 97
 - 5.5 Klachten 102
 - 5.6 Vertrek 103

- 6 Eropuit 105**
 - 6.1 Bezienswaardigheden 105
 - 6.2 Sport en recreatie 108
 - 6.3 Aan het water 109
 - 6.4 In de sneeuw 112
 - 6.5 Wandelen en bergbeklimmen 113
 - 6.6 Fitness en wellness 114

- 7 Winkelen 116**
 - 7.1 Algemeen 117
 - 7.2 Levensmiddelen 119
 - 7.3 Kleding en schoenen 120
 - 7.4 Kapper 122
 - 7.5 Afrekenen 124

- 8 Eten en uitgaan 126**
 - 8.1 In het restaurant 126
 - 8.2 Bestellen 127
 - 8.3 Klachten 137
 - 8.4 Afrekenen 138
 - 8.5 Uitgaan 139
 - 8.6 Kaartjes reserveren 141

- 9 Gezondheid 143**
 - 9.1 De dokter roepen 143
 - 9.2 Klachten van de patiënt 143
 - 9.3 Het consult 145
 - 9.4 Recept en voorschriften 152
 - 9.5 De tandarts 153

10 In moeilijkheden	155
10.1 Om hulp vragen	155
10.2 Ongelukken	156
10.3 Er is iemand vermist	158
10.4 Verlies en diefstal	159
10.5 Aanranding	160
10.6 De politie	161

Woordenlijsten	163
Nederlands – Duits	163
Duits – Nederlands	215

Woord vooraf

Al ruim 90 jaar kun je je met *Wat & Hoe Taalgidsen* verstaanbaar maken in vele talen. Dat betekent niet dat de gidsen inmiddels hoogbejaard zijn. Met de huidige generatie gidsen kun je vragen naar de beschikbaarheid van wifi, plekken om je telefoon op te laden of waar je geheugenkaartjes kunt kopen voor je camera. Ook zijn vele taalgidsen inmiddels als app beschikbaar voor Android en iOS. Sommige apps bevatten beluisterbare uitspraak die je kunt laten horen aan je gesprekspartner. En er zelf mee oefenen kan natuurlijk ook!

De *Wat & Hoe Taalgidsen* staan bekend om de vele handige zinnestelsels die je kunt gebruiken in een hotel, restaurant of gewoon op straat. Bij alle zinnen zie je meteen hoe je ze moet uitspreken. Er zijn praktische tekeningen waarop je ook kunt aanwijzen wat je nodig hebt. Achterin staan woordenlijsten in beide richtingen die van pas kunnen komen om snel even een woord op te zoeken. Wil je meer weten over de grammatica, dan kun je voorin daarover een beknopte praktische uitleg vinden. De gidsen zijn in samenwerking met Van Dale tot stand gekomen.

Wat & Hoe-taalgidsen zijn er in de volgende talen:

Afrikaans	Fries	Roemeens
Arabisch	Grieks	Russisch
Braziliaans	Hebreeuws	Slowaaks
Bulgaars	Hongaars	Spaans
Catalaans	Indonesisch	Thai
Chinees Mandarijn	Italiaans	Tsjechisch
Deens	Japans	Turks
Duits	Kroatisch	Vietnamees
Engels	Noors	Zweeds
Fins	Pools	
Frans	Portugees	

Deze *Wat & Hoe*-taalgidsen zijn ook als app verkrijgbaar:

Duits	Frans	Spaans
Engels	Italiaans	

1 Handig om te weten...

1.1 Beknopte grammatica

- **Meervoud**

Hoofdregels: der-woorden -e

der Tag	zwei Tage
der Ball	vier Bälle
der Sohn	fünf Söhne
der Baum	die Bäume

das-woorden -e

das Boot	die Boote
das Jahr	die Jahre

die-woorden -(e)n

die Straße	alle Straßen
die Frau	die Frauen

-nen

die Freundin	meine Freundinnen
--------------	-------------------

Onregelmatige meervoudsvormen:

das Schloss	die Schlösser
das Hotel	die Hotels
der Schlüssel	zwei Schlüssel
meine Tochter	meine Töchter

Naamvallen (nv.)

1. Het Duits drukt bepaalde functies van woorden (o.a. de der-, das-, die-woorden) in de zin uit door zogenaamde naamvallen (nv.), bijv.:

Der Urlauber	sucht	einen Platz	im (in dem) Schatten.
De vakantieganger	zoekt	een plaats	in de schaduw.
onderwerp (1e nv.)	gezegde	lijdend voorwerp (4e nv.)	voorzetselvoorwerp (3e nv.)

Ich	habe	den Urlauber	eingeladen.
Ik	heb	de vakantieganger	uitgenodigd.
onderwerp (1e nv.)	gezegde	lijdend voorwerp (4e nv.)	gezegde

Das Fräulein	gibt	dem Urlauber	einen Stadtplan.
De juffrouw	geeft	aan de vakantie- ganger	een plattegrond van de stad.
onderwerp (1e nv.)	gezegde	meewerkend voorwerp (3e nv.)	lijdend voorwerp (4e nv.)

2. Wanneer welke naamval?

onderwerp	1e nv.
(NL) van de/het/een/enz.	2e nv.
meewerkend voorwerp (‘als je er in het NL <i>voor</i> of <i>aan</i> voor kunt zetten’)	3e nv.
lijdend voorwerp	4e nv.

Bepaalde naamvallen na bepaalde voorzetsels (rijtjes). Zie 5.

3. De naamvallen zien er als volgt uit:

Enkelvoud:

1e nv.	2e nv.	3e nv.	4e nv.
der große Mann	des großen Mannes	dem großen Mann(e)	den großen Mann
ein großer Mann	eines großen Mannes	einem großen Mann(e)	einen großen Mann
das kleine Kind	des kleinen Kindes	dem kleinen Kind(e)	das kleine Kind
ein kleines Kind	eines kleinen Kindes	einem kleinen Kind(e)	ein kleines Kind

die nette Frau	der netten Frau	der netten Frau	die nette Frau
eine nette Frau	einer netten Frau	einer netten Frau	die nette Frau

Meervoud:

1e & 4e nv.	die/keine großen Männer/netten Frauen/kleinen Kinder
2e nv.	der/keiner großen Männer/netten Frauen/kleinen Kinder
3e nv.	den/keinen großen Männern/netten Frauen/kleinen Kindern

Om te onthouden: de 1e en 4e nv. van das, die en meervouds-die zijn gelijk; alleen der krijgt in de 4e nv. -n: den/einen kurzen Urlaub

4. Na voorzetsels (die je niet in alle gevallen kunt vertalen zoals je zou verwachten, bijv. bij de ingang = am Eingang) is ook een bepaalde naamval vereist, zoals:

2e nv.	während <i>tijdens</i>	wegen <i>wegens</i>	statt <i>i.p.v.</i>	trotz <i>ondanks</i>	
3e nv.	aus <i>uit</i>	bei/beim (=bei dem) <i>bij</i>	mit <i>met</i>	nach <i>naar, na</i>	seit <i>sinds</i>
	von, vom (=von dem) <i>van</i>	zu/zum (=zu dem)/ zur (=zu der) <i>o.a. naar</i>	außer <i>behalve</i>	gegenüber* <i>tegenover</i>	

* vóór en na het zelfst. naamw.

4e nv.	durch <i>door</i>	für <i>voor, t.b.v.</i>	ohne <i>zonder</i>	um <i>o.a. om</i>	gegen <i>tegen</i>	entlang** <i>langs</i>
--------	----------------------	----------------------------	-----------------------	----------------------	-----------------------	---------------------------

** na het zelfst. naamw.

3e of 4e naamval:

Als er sprake is van 'een rust, een zich bevinden' (vraag: wo?, wann? waar?, wanneer?) de 3e naamval. Als het gaat om een 'beweging met een doel' (vraag: wohin? waarheen?) de 4e naamval.

an	auf	hinter	neben	in	über	unter	vor	zwischen
<i>aan</i>	<i>op</i>	<i>achter</i>	<i>naast</i>	<i>in</i>	<i>over, boven</i>	<i>onder</i>	<i>voor</i>	<i>tussen</i>

an, in + dem wordt am, im

an, auf, hinter, in, über, unter, vor + das wordt vaak ans, aufs ...

Er wohnt im Ausland. (Wo wohnt er?)

Er fährt ins Ausland. (Wohin fährt er?)

● **Werkwoorden: tegenwoordige tijd/onvoltooid verleden tijd**

1. haben	<i>hebben</i>	sein	<i>zijn</i>	werden	<i>worden, zullen*</i>
ich habe	hatte	bin	war	werde	wurde
du hast	hattest	bist	warst	wirst	wurdest
er/sie/es hat	hatte	ist	war	wird	wurde
wir haben	hatten	sind	waren	werden	wurden
ihr habt	hattet	seid	wart	werdet	wurdet
sie haben	hatten	sind	waren	werden	wurden
Sie haben	hatten	sind	waren	werden	wurden

Hab! Habt! Haben Sie! gehabt

Sei! Seid! Seien Sie! gewesen

geworden/worden*

* voor toekomstige tijd weinig gebruikt

2. kaufen	<i>kopen</i>	fahren	<i>rijden/varen</i>	geben	<i>geven</i>
ich kaufe	kaufte	fahre	fuhr	gebe	gab
du kaufst	kauftest	fährst	fuhrst	gibst	gabst
er/sie/es kauft	kaufte	fährt	fuhr	gibt	gab
wir kaufen	kauften	fahren	fuhren	geben	gaben
ihr kauft	kauftet	fahrt	fuhrt	gebt	gabt
sie kaufen	kauften	fahren	fuhren	geben	gaben
Sie kaufen	kauften	fahren	fuhren	geben	gaben

Kauf! Kauft! Kaufen Sie! gekauft

Fahr! Fahrt! Fahren Sie! gefahren

Gib! Gebt! Geben Sie! gegeben

De beide andere vormen van de verleden tijd *ik heb/had gekocht, ik ben/was gegaan* worden gevormd met *haben* – de meeste *sein* – als het een ‘verplaatsende beweging’ aanduidt en in enkele andere gevallen.

Ich habe/hatte gekauft, gemacht, gegeben, vergessen, getroffen *ontmoet*

Er ist/war gefahren, gereist, gegangen, gelaufen, erschrocken

3. dürfen	<i>mogen, toestemming hebben</i>	mögen	<i>lusten, houden van</i>
ich darf	darfte	mag	mochte
du darfst	darftest	magst	mochtest
er darf	darfte	mag	mochte
wir dürfen	durften	mögen	mochten

ihr dürft	durftet	mögt	mochtet
sie dürfen	durften	mögen	mochten
Sie dürfen	durften	mögen	mochten
gedurft		gemocht	

können	<i>kunnen</i>	wollen	<i>willen</i>
kann	konnte	will	wollte
kannst	konntest	willst	wolltest
kann	konnte	will	wollte
können	konnten	wollen	wollten
könnt	konntet	wollt	wolltet
können	konnten	wollen	wollen
können	konnten	wollen	wollten
gekonnt		gewollt	

müssen	<i>moeten, noodzakelijk</i>	sollen	<i>will/wens v.e. ander</i>	wissen	<i>moeten, weten</i>
ich muss	musste	soll	sollte	weiss	wusste
du musst	musstest	sollst	solltest	weisst	wusstest
er muss	musste	soll	sollte	weiss	wusste
wir müssen	mussten	sollen	sollten	wissen	wussten
ihr müsst	musstet	sollt	solltet	wisst	wusstet
sie müssen	mussten	sollen	sollten	wissen	wussten
Sie müssen	mussten	sollen	sollten	wissen	wussten
gemusst		gesollt		gewusst	

Beleefde vormen:

Ik zou graag willen ...

Zou je graag willen?

Laat het me a.u.b. even zien.

Zou ik dat even mogen zien?

Mag ik even passeren?

Zou u tijd hebben?

Ich möchte ...

Möchtest du?

Könnten Sie mir das zeigen?

Dürfte ich das mal sehen?

Würden Sie mich bitte durchlassen?

Hätten Sie Zeit?

1.2 Uitspraak

We hebben een eigen systeem ontwikkeld, dat in alle **Wat & Hoe**-taal-
gidsen wordt gebruikt. Het heeft de volgende kenmerken:

- Het is ondubbelzinnig. Daarmee bedoelen we dat één letter of letter-
combinatie altijd één klank weergeeft. In een woord als *kenteken* staat
de *e* voor drie verschillende klanken. In het **Wat & Hoe**-systeem zou dit
woord worden weergegeven als *kenteekən*.
- Het sluit zo veel mogelijk aan bij het Nederlands, dus er komen zo
min mogelijk accenten en vreemde tekens in voor.
- De klemtoon van elk woord is aangegeven door onderstrepingen van
de klinker(s).
- Zogenaamde lange klinkers (*aa*, *ee* enzovoort) worden in de uit-
spraakweergave altijd geschreven als een dubbele klinker. Zogenaamde
korte klinkers worden altijd weergegeven met een enkele klinker, dat
wil zeggen:

<i>a</i>	als in <i>af</i>
<i>e</i>	als in <i>mes</i>
<i>o</i>	als in <i>op</i>

De gebruikte letters en symbolen:

<i>ə</i>	als de stomme <i>e</i> in <i>de</i>
<i>è</i>	als in <i>malaise</i>
<i>ù</i>	als in <i>freude</i>
<i>ch</i>	als in <i>lachen</i>
<i>ĝ</i>	als in <i>goal</i>
<i>g</i>	als in <i>wiegje</i>

1.3 Handige rijtjes

- **Hoe stel je een vraag?**

Wie?

Wer?
weer?

Wie is dat?

Wer ist das?
weer ist das?

Wat?

Was?
was?

Wat is hier te zien?

Was gibt es hier zu sehen?

was giept es hier tsoe zeen?

Wat voor soort hotel is dat?

Was für eine Art Hotel ist das?

was fuur ajnə aart hotel ist das?

Waar?

Wo?

woo?

Waar is het toilet?

Wo ist die Toilette?

woo ist die twaletə?

Waar gaat u naartoe?

Wohin gehen/(met auto, motor) fahren Sie?

woohin geen/faarn zie?

Waar komt u vandaan?

Woher kommen Sie?

wooher komən zie?

Hoe?

Wie?

wie?

Hoe ver is dat?

Wie weit ist das?

wie wajt ist das?

Hoe lang duurt dat?

Wie lange dauert das?

wie langə dauert das?

Hoe lang duurt de reis?

Wie lange dauert die Reise?

wie langə dauert die rajzə?

Hoeveel?

Wie viel?

wie fiel?

Hoeveel kost dit?

Wie viel kostet das?

wie fiel kostət das?

Hoe laat is het?

Wie spät ist es?

wi spjèt ist es?

Welk? Welke? (enkelvoud/meervoud)

Welcher (mannelijk), welches (onzijdig), welche (vrouwelijk; meervoud)?

welger, welgəs, welgə?

Welk glas is voor mij?

Welches Glas ist für mich?

welgəs glaas ist fuur mieg?

Wanneer?**Wann?***wan?***Wanneer vertrekt u?****Wann reisen Sie ab?***wan rajzən zie ap?***Waarom?****Warum?***waaroem?***Kunt u me ...?****Können Sie mir/mich ...?***künən zie mier/mieg ...?***Kunt u me helpen, a.u.b.?****Könnten Sie mir bitte helfen?***küntən zie mier bitə helfən?***Kunt u me dat wijzen?****Können Sie mir das zeigen?***künən zie mier das tsajgən?***Kunt u met me meegaan, a.u.b.?****Würden Sie bitte mit mir mitgehen?***wurdən zie bitə mit mier mitgēen?***Wilt u ...?****Würden Sie bitte ...? (als je wilt dat iemand iets voor je doet)***wurdən zie bitə ...?***Wilt u voor mij kaartjes reserveren, a.u.b.?****Würden Sie bitte Karten für mich reservieren?***wurdən zie bitə kartən fuur mieg reezerwiern?***Weet u ...?****Wissen Sie ...?***wisən zie ...?***Weet u misschien een ander hotel?****Könnten Sie mir ein anderes Hotel empfehlen?***küntən zie mier ajn andərəs hootel empfeeln?***Hebt u ...?****Haben Sie ...?***haabən zie ...?***Hebt u voor mij een ...?****Haben Sie für mich ein(en)/eine ...?***haabən zie fuur mieg ajn(ən)/ajnə ...?***Hebt u misschien een gerecht zonder vlees?****Haben Sie vielleicht ein Gericht ohne Fleisch?***haabən zie fielajgt ajn gərigt oonə flajsj?***Ik wil graag ...****Ich möchte gern ...***ig mügtə gern ...*

Ik wil graag een kilo appels

Ich möchte ein Kilo Apfel

ig mʊ̃gtə ajn kiˌloo ɛp̩fəl

Mag ik ...?

Darf ich ...?

darf ig ...?

Mag ik dit meenemen?

Darf ich dies mitnehmen?

darf ig dies mitneemən?

Mag ik hier roken?

Darf ich hier rauchen?

darf ig hier rauchən?

Mag ik wat vragen?

Darf ich Sie etwas fragen?

darf ig zie ɛtwas fraʊ̃gən?

● **Hoe geef je antwoord?**

Ja, natuurlijk

Ja, natürlich

jaa, natuurlig

Nee, het spijt me

Nein, tut mir Leid

najn, toet mier lajt

Ja, wat kan ik voor u doen?

Ja, was kann ich für Sie tun?

jaa, was kan ig fuur zie toen?

Een ogenblikje, a.u.b.

Einen Augenblick, bitte

ajnən au̯gənblik, bitə

Nee, ik heb nu geen tijd

Nein, ich habe jetzt keine Zeit

najn, ig haabə jetst kajnə tsajt

Nee, dat is onmogelijk

Nein, das ist unmöglich

najn, das ist oenmeu̯glic

Ik geloof het wel

Ich glaube schon

ig glaubə sjoon

Nee, niemand

Nein, niemand

najn, niemant

Nee, niets

Nein, nichts

najn, nigts

Dat klopt (niet)**Das stimmt (nicht)***das sjtimt (nigt)***Dat ben ik (niet) met u eens****Da bin ich (nicht) mit Ihnen einig***daa bin ig (nigt) mit ienən ajnig***Dat is goed****Gut***gōet***Misschien****Vielleicht***fielajgt***Ik weet het niet****Ich weiß es nicht***ig wajs es nigt*● **Valse vrienden**

Valse vrienden zijn twee woorden uit verschillende talen die zo op elkaar lijken, dat je denkt dat ze wel hetzelfde betekenen, maar dat is niet het geval. Ze komen voor in iedere taal. Een paar voorbeelden:

Familie is in het Duits **die Verwandten**, het Duitse **Familie** betekent vooral *gezin*. **Sich bemühen** is *moeite doen*.

Moet u een *telefoontje plegen* of bij iemand *aanbellen*? Voor *opbellen* gebruikt u **anrufen**, *aanbellen* is **klingeln**. **Bellen** doen in Duitsland alleen honden! Mooi die *mist* rond de bergtoppen! Maar zeg wel **Nebel**, want **Mist** is *mest*. Houdt u van een gezellige borrel bij de *kachel*? Een beetje kil, want een **Kachel** is een *tegel*; gebruik liever **Ofen**. Uw betaalrekening is niet uw **Rechnung**, maar **Konto**; **Rechnung** is immers de *rekening* die u betaalt. *Rente* op uw rekening of de hypotheek is **Zinsen**, niet **Rente** want dat is het *pensioen*. Als iets **schlimm** is, vindt men het niet *slim*, maar *erg*; *slim* vertaalt u met **klug**. Houdt u van *pikant*, zeg dan **scharf**. **Heiß** is simpelweg *heet*, *warm* (of ook *opwindend*). Een slechthorende is niet *doof* (*dom*), maar **taub** of **schwerhörig**. Als u nog steeds rookt en een sigaret wilt **anstecken**, *speldt* u deze ergens op *vast*. U kunt beter **anzünden** zeggen. Daar hebt u een **Aschenbecher** bij nodig. Vraag niet om een **Asbach**, want dan krijgt u een glaasje *Duitse cognac* van dat merk. Daarvan wordt u niet **satt**, maar *betrunken*; **satt** betekent namelijk *voldaan*, bijvoorbeeld na een goede maaltijd. Een vlek in het *tapijt* zit in de **Teppich**, en niet op de **Tapete**, want dat is het *behang*.